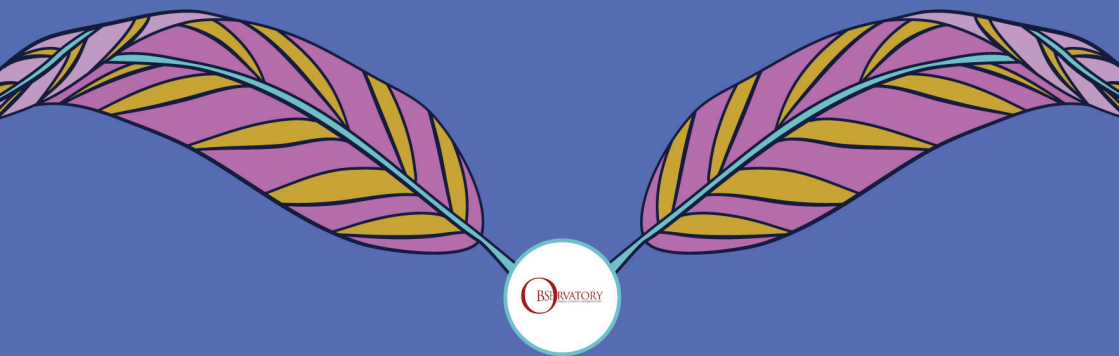

**ПРОГРАМА КАНДИДАТА
НА ПОСАДУ РЕКТОРА
ХАРКІВСЬКОГО
НАЦІОНАЛЬНОГО
ЕКОНОМІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ
ІМ. С. КУЗНЕЦЯ
ПРОФЕСОРА
ВОЛОДИМИРА
ПОНОМАРЕНКА**

**Кандидат на посаду ректора
Харківського національного економічного
університету імені Семена Кузнеця
ПОНОМАРЕНКО Володимир Степанович**

Коротко про кандидата.

Пономаренко Володимир Степанович народився 7 травня 1948 року в м. Кролевець Сумської обл. У 1966 р. закінчив Кролевецьку середню школу №5. Уся його подальша навчальна, наукова і трудова діяльність пов'язана з одним закладом вищої освіти, який поступово трансформувався з Харківського інженерно-економічного інституту у Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця. У цьому процесі змінювався статус кандидата: студент, аспірант, асистент, старший викладач, доцент, професор, завідувач кафедри, проректор з наукової роботи, перший проректор, ректор до 12 вересня 2020 року. Сьогодні – кандидат на посаду ректора на наступний термін.

Упродовж трудової діяльності В. С. Пономаренко став доктором економічних наук, професором, лауреатом Державної премії України в галузі науки і техніки, членом-кореспондентом НАПН України.

В. С. Пономаренко є автором понад 360 наукових і навчально-методичних праць, опублікованих, зокрема, й англійською та французькою мовами.

За багаторічну ефективну наукову та педагогічну діяльність, вагомий внесок у забезпечення розвитку справи навчання і виховання студентської молоді, підготовку кваліфікованих фахівців В. С. Пономаренкові присвоєно звання Заслужений діяч науки і техніки України та нагороджено орденами «За заслуги» III та II ступенів, орденом князя Ярослава Мудрого V ступеня, Почесною грамотою Верховної Ради України. Урядом Франції вчений нагороджений Орденом Академічних пальм і має відомчі та громадські нагороди.

В. С. Пономаренко бере активну участь в атестації науково-педагогічних кадрів, у тому числі 16 років очолює спеціалізовану вчену раду та особисто підготував 19 кандидатів та 10 докторів наук.

Структура програми «СІМ СКЛАДОВИХ УСПІХУ»

Основні принципи програми:

1. Дослідницька та викладацька діяльність університету має бути інтелектуально незалежною від будь-якої політичної й економічної влади.

2. Викладання і дослідницька робота в університеті мають бути взаємопов'язані, оскільки навчальний процес повинен відповідати постійно змінюваним потребам і запитам суспільства та науковим досягненням.

3. Свобода дослідницької і викладацької діяльності є основним принципом університетського життя. Уникаючи нетерпимості та пропагуючи відкритість для діалогу, університет може стати ідеальним середовищем міжособистісної взаємодії

викладачів, які здатні передавати свої знання і володіють необхідними засобами для самовдосконалення з використанням інноваційних досліджень, а також студентів, які мають право, здатність і бажання збагатити свій розум цими знаннями.

4. Університет є спадкоємцем і примножувачем традицій гуманізму. Колектив університету, зокрема професорсько-викладацький склад, має постійно прагнути досягнення універсального знання, перетинати географічні й політичні кордони, утверджувати нагальну потребу взаємного пізнання і взаємодії різних культур.

З огляду на те, що майбутнє людства значною мірою залежить від культурного, наукового і технічного розвитку, зосередженого в центрах культури, знань і досліджень, якими є університети, бачення власної ролі у світі та свого місця в цивілізаційному (соціокультурному) розвитку людства нашого університету є ключовим.

У цьому контексті пропонується глобальну ідею розвитку Харківського національного економічного університету ім. С. Кузнеця сформулювати наступним чином:

«Університет, реалізуючи свою місію, прагне покращення світу для сучасного та майбутніх поколінь».

Університет як науково-освітня організація здійснює наукову, навчальну, виховну діяльність. Він не є комерційною організацією, тому його метою, і зокрема місією, не може бути отримання прибутку.

Університетська спільнота Харківського національного економічного університету ім. С. Кузнеця у своїй стратегії розвитку до 2027 р. ухвалила таке формулювання своєї місії:

«Формування патріотичної всебічно розвинутої творчої особистості, здатної до самовизначення та самореалізації, компетентного професіонала для наукової, інноваційної та практичної діяльності в суспільно-економічній сфері».

Зазначене вище формулювання місії є складовою цієї програми.

Девіз університету «DISCERE, COGITARE, LABORARE DOCEMUS» залишається на подальші п'ять років, оскільки формування у студента здатності навчатися, мислити і працювати є актуальним!

Головні індивідуальні цінності університетської корпоративної культури такі:

цінувати гармонію довілля та самого життя; професіоналізм; взаємоповага; духовність; доброчесність; демократизм; патріотизм; гідність; креативність (творчість).

Програма спрямована на успішну реалізацію вказаної місії, базується на перерахованих вище принципах, враховує сформульовану глобальну ідею та передбачає підтримку перерахованих індивідуальних цінностей як складових корпоративної університетської культури.

Вона охоплює сім взаємообумовлених і взаємопов'язаних складових успіху.

1. Ефективні вчені-педагоги. Якість виконання університетом своєї місії значною мірою залежить від науково-педагогічного складу. Його професіоналізм, soft skills, креативність, педагогічні спроможності можуть забезпечити виконання місії університету на відповідному рівні. Науковці, педагоги є рушійною силою будь-якого університету, тому їхній відбір, підготовка та перепідготовка, матеріальне та моральне заохочення є одним із головних напрямів роботи менеджменту університету. В умовах недостатнього рівня оплати праці на перший план висувається завдання дбайливого, шанобливого ставлення менеджменту до працівників, побудови стосунків у колективі на засадах взаємоповаги і довіри. Свідченням успішної діяльності в цьому напрямі є якість наукової, навчальної, методичної, організаційної та виховної роботи в університеті в цілому та в усіх його підрозділах.

2. Інтелектуальні, креативні здобувачі. Залучення до навчання абітурієнтів із високим рівнем когнітивних здібностей, ґрунтовною базовою підготовкою та високим рівнем вмотивованості до навчання.

Ефективність цього напряму роботи може бути забезпечена тільки активною профорієнтаційною та просвітницькою

діяльністю в суспільстві з використанням сучасних маркетингових інструментів на основі максимальної діджиталізації та з урахуванням вікових, мовних, територіальних і ментальних особливостей різних груп населення. Успішність просування університету у вказаному напрямі оцінюється змінами позицій у міжнародних та вітчизняних рейтингах, динаміці відсотків вступників з високими конкурсними балами, їхніми рівнями IQ та показниками креативності.

3. Якісне навчання.

Імідж будь-якого університету залежить від розроблення та реалізації освітніх (ОП) та освітньо-наукових програм (ОНП). Методологічно важливим є перехід від первинності переліку дисциплін для навчального плану до переліку необхідних професійних та особистісних компетентностей, які мають бути сформовані в студентів у процесі навчання.

Для забезпечення необхідної якості цього процесу необхідним є залучення роботодавців та іноземних експертів як на етапі розроблення ОП та ОНП, так і на етапі їхньої реалізації. Важливим є використання для поліпшення навчального процесу зворотного зв'язку від студентства.

Успішна реалізація ОП та ОНП значною мірою залежить від якісного науково-методичного забезпечення процесу формування у студентів компетентностей із широким залученням ігрової компоненти, електронної мультимедійної інтерактивної літератури, мультимедійних засобів представлення навчального контенту та дистанційних технологій навчання. Якість організації методичного забезпечення самостійної роботи починає відігравати все більш суттєву роль в умовах значного скорочення в навчальних планах годин на аудиторну роботу та в екстремальних умовах на кшталт карантину. Університет, який краще проведе цю роботу впродовж стратегічного періоду, буде займати провідні позиції у вітчизняній системі вищої освіти.

Без практичної реалізації студентоцентрованого підходу університет не має майбутнього. Студент має стати рівноправним учасником навчального процесу з реальною можливістю

здійснювати навчально-пізнавальну роботу за індивідуальною траєкторією з урахуванням своїх здібностей і майбутньої професійної діяльності.

Важливими індикаторами успішності ОП та ОНП є відсоток випускників університету серед загальної кількості осіб, зареєстрованих як безробітні в регіональному центрі зайнятості та показники працевлаштування.

4. Ефективна наука. Проведення науково-дослідної роботи в університеті є однією з найважливіших умов якісної реалізації його місії, адже потрібно сформувані у студентів здатність синтезувати нові знання, а не лише використовувати вже наявні. Зробити це неможливо, якщо викладач не має змоги працювати над підвищенням свого інтелектуального рівня і не провадить наукову діяльність.

Удосконалення наукової і науково-технічної роботи потрібно здійснювати не лише в напрямі пошуку талановитих вчених, а й активізуючи залучення конкретних замовників серед зовнішніх стейкхолдерів. Провадження цієї діяльності під замовлення з додатковим фінансуванням значно підвищує якість роботи та скорочує терміни її виконання. Окрім того, використання результатів досліджень для вдосконалення контенту навчальних дисциплін і зміст курсових і дипломних проектів значно підвищує привабливість випускників для роботодавців.

Реальна оцінка якості цієї роботи здійснюється через оприлюднення результатів наукових досліджень у провідних наукових виданнях та обсяги фінансування.

5. Глибока інтернаціоналізація. Реалізація місії університету в ухваленому формулюванні неможлива без широкої інтеграції у світовий освітньо-науковий простір. Найбільш прийнятний шлях у цьому напрямі – потужна мобільність як здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників, так і працівників менеджменту університету. У сучасних умовах, коли фінансові можливості нашої країни суттєво обмежені, важливу роль відіграють міжнародні програми, які фінансують Євросоюз, Сполучені Штати Америки та різні неурядові фонди, зокрема Агенція Франкофонних університетів. Щоб отримати

фінансування в межах міжнародних програм, потрібно докласти творчих зусиль у процесі підготовки запитів, оскільки таку можливість отримують університети на конкурсних засадах.

Передусім необхідно організовувати й надавати реальну допомогу як здобувачам, так і працівникам університету у вивченні іноземної мови. Як правило, знання іноземної мови є однією з головних умов отримання фінансування.

Потужним мотивом вивчення іноземної мови є реалізація програм «подвійних» дипломів. Отримання диплома закордонного університету значно підвищує конкурентоздатність випускників на світовому та вітчизняному ринках праці, що не є таємницею для здобувачів. Тому вони за наявної можливості з великим ентузіазмом вивчають одну чи більше іноземних мов залежно від обраної програми.

Завоювання позицій на світовому ринку освітніх послуг також є важливим стратегічним завданням будь-якого університету. Для цього потрібно розробити і реалізовувати ефективну маркетингову політику, що вимагає від відповідних фахівців університету прискіпливого вивчення різних секторів світового ринку, оскільки кожен із них має свої особливості залежно від умов освіти в конкретній країні.

6. Добросесність – основа корпоративної культури. Виховна компонента в роботі будь-якого навчального закладу є найбільш комплексною і найменш формалізованою. Вона не може бути реалізована в межах якоїсь окремої дисципліни або їх комплексу. Рівень професійних компетентностей викладача не забезпечує якісної його роботи у виховній компоненті. Тому одним із головних завдань менеджменту університету є доведення цієї тези до кожного науково-педагогічного працівника.

У професійні обов'язки викладача входить формування у студента не тільки професійних і загальних особистісних компетентностей, а й прищеплення таких індивідуальних цінностей, як цінування гармонії довкілля та самого життя, добросесність, взаємоповага, духовність, демократизм, патріотизм, гідність. Ця робота вимагає від кожного учасника навчального процесу додаткових зусиль, що не завжди легко реалізувати.

Входження до світового науково-освітянського простору не може бути реально здійсненим без формування усвідомлення університетською спільнотою недопустимості порушення академічної доброчесності. Це безумовна вимога як до НПП, так і до студентства. Однак сучасні анонімні опитування здобувачів свідчать, що прояви академічної недоброчесності багатьма не сприймаються як порушення правових норм життя. Така ситуація є недопустимою, тому потрібне її корегування виховними заходами, зміною системи критеріїв оцінювання результатів навчання, системи перевірки на плагіат як студентських рефератів, курсових та дипломних проектів, так і наукових статей та монографій. Цей процес не може бути ситуативним: потрібна системна кропітка довготривала робота, ефективність якої може бути перевірена анонімним опитуванням та аналізом наявності конфліктів інтересів у поточній діяльності університету.

7. Авангардне матеріально-технічне забезпечення.

Організація високоякісного сучасного матеріально-технічного, фінансового та інформаційного забезпечення науково-навчального та виховного процесів є чи не найголовнішим завданням менеджменту університету.

Матеріально-технічне забезпечення науково-педагогічного процесу є основою ефективної роботи всього персоналу. Менеджмент університету має забезпечити:

- вчасну та в повному обсязі виплату заробітної плати всім членам колективу університету та виплату академічної стипендії здобувачам;
- комфортні умови роботи і навчання;
- максимальне оснащення навчального процесу стаціонарним і мобільним мультимедійним обладнанням (мультимедійні проектори, LED панелі, інтерактивні дошки);
- сучасне обладнання комп'ютерних та інших технологічних лабораторій для забезпечення навчального процесу та наукових досліджень;
- безкоштовний швидкісний Wi-Fi у всіх приміщеннях університету;

- потужність серверів, яка разом з відповідним програмним забезпеченням максимально знижує ризик порушення безперебійної роботи всіх підсистем корпоративної інформаційної системи університету;
- безперебійне підключення до наукової роумінгової Wi-Fi мережі EDUROAM, яка створена для міжнародної науково-освітньої спільноти та доступна в навчальних і наукових закладах понад ста країн світу;
- сучасне матеріально-технічне обладнання бібліотеки для виконання її вагомій ролі у навчально-науковому процесі;
- введення в дію систем пожежогасіння в навчальних корпусах і гуртожитках.

Основою всіх перерахованих складових є наявність фінансових можливостей, забезпечення яких є завданням менеджменту університету.

Це завдання неможливо реалізувати без системи формування морального та матеріального заохочення кращих науково-педагогічних працівників, створення для викладачів і студентів відповідних побутових умов, оформлення інтер'єру та екстер'єру університетських приміщень; формування коворкінг-просторів для реалізації їхніх творчих устремлінь; покращення умов для занять спортом, художньою самодіяльністю і волонтерським рухом. Результативність цієї діяльності може бути оцінена анонімними опитуваннями.

Важливою умовою нормального функціонування університету є безпека життєдіяльності науково-педагогічного та допоміжного персоналу, студентства. Це має бути забезпечено відповідною охороною приміщень університету та гуртожитків із широким залученням відеоспостереження та системою цивільного захисту університету.

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців і розповсюджувачів
видавничої продукції ДК № 1002 від 31.07. 2002 р.
Видавництво ТОВ «Майдан»
Харків, вул. Чернишевська, 59
тираж 50 прим.

Харків 2020

